

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	06.05.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2016
Avaldamismärke:	RTL 2005, 47, 650

Nõuded maavaravarude kategooriatele ja maavaradele ning maavaravarude kasutusala nimistu

Vastu võetud 21.04.2005 nr 29

Määrus kehtestatakse «Maapõueseaduse» (RT I 2004, 84, 572) § 9 lõigete 1 ja 3 ning § 10 lõike 8 alusel.

§ 1. Nõuded maavaravarude kategooriatele

(1) Maavaravaru jaguneb olenevalt uurituse detailsusest tarbevaruks, reservvaruks ja prognoosvaruks. Tarbevaru tähistatakse tähega «T», reservvaru tähega «R» ja prognoosvaru tähega «P».

(2) Tarbevaru kvalifitseeritakse geoloogilise uuringu alusel. Uuring peab olema tehtud detailsusega, mis annab kõik vajalikud andmed maavara kaevandamiseks ja kasutamiseks.

(3) Reservvaru kvalifitseeritakse üldgeoloogilise uurimistöõ või geoloogilise uuringu alusel. Uuringute käigus määratakse reservvaru tarbevaruga vahetult piirneval alal või selle lamamis, tõestades reservvaru kaevandite ja laborimäärangutega.

(4) Keskkonnaminister võib tunnistada reservvaru kaevandatavaks ja kasutatavaks maavaravaruks, kui reservvaru piirneb vahetult tarbevaruga või paikneb tarbevaru lamamis või lasumis ning on täidetud järgmised tingimused:

- 1) maardla, milles reservvaru paikneb, on lihtsa ja ühtlase ehitusega;
- 2) maardlas on tarbevaru ammendunud;
- 3) reservvaru kasutusväärsust kinnitab kaevandamiskogemus ja tootmispraktika.

(5) Prognoosvaru määratakse geoloogilise kaardistamise või maavara otsingu käigus.

(6) Maavaravaru tarbevaru ja reservvaru jaotatakse nende kasutamisevõimalikkuse ja majandusliku tähtsuse (edaspidi *kaevandamisväärsuse*) alusel:

- 1) aktiivseks ehk tõestatud kaevandamisväärses, mida tähistatakse tähega «a», mis lisatakse tarbevaru tähistavale tähele «T» või reservvaru tähistavale tähele «R»;
- 2) passiivseks ehk tinglikult kaevandamisväärses, mida tähistatakse tähega «p», mis lisatakse tarbevaru tähistavale tähele «T» või reservvaru tähistavale tähele «R».

(7) Maavaravaru on aktiivne, kui selle kaevandamisel ja töötlemisel on tagatud maapõue ratsionaalne kasutamine, keskkonnakaitse nõuete täitmine ja majandusotstarbekus, mis on tõestatud praktikaga või asjakohaste uuringutega.

(8) Keskkonnaminister võib tunnistada maavaravaru aktiivseks, kui maavara kaevandaja taotleb sellise majanduslikult ebarentaabli varu kasutuselevõttu, mis muude nõuete osas vastab aktiivsele varule.

(9) Maavaravaru on passiivne, kui tulevikus võib see osutada kaevandamiskõlblikuks, kuid praegu pole selle kaevandamine võimalik, kuna:

- 1) puudub sobiv kaevandamise või töötlemise tehnoloogia, kaevandamine on majanduslikult ebaotstarbekas või ei vasta keskkonnakaitse nõuetele;
- 2) muudest õigusaktidest tulenevad kaevandamise territoriaalsed piirangud.

§ 2. Nõuded maavaradele

(1) Nõuded dolokivi, fosforiidi, järvelubja, järvemuda, kristalliinse ehituskivi, kruusa, liiva, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turba omadustele ning lasundi lasumistingimustele ja omadustele maavaravaruna maardlas arvele võtmiseks on järgmised:

- 1) dolokivi – karbonaatkivim, mille karbonaatses osast moodustab dolomiit üle 50%, MgO sisaldus on 14% ja enam ja lahustumatu jäägi sisaldus kuni 25%;
- 2) fosforiit – kivim, mille P₂O₅keskmise sisaldus on vähemalt 6,0%;

- 3) järvelubi – magevee karbonaatne setend, mis sisaldab CaO vähemalt 40% kuivaine massist;
- 4) järvemuda – klastilisest, karbonaatsest või orgaanilisest ainest koosnev magevee setend, mis sisaldab orgaanilist ainet vähemalt 35% kuivaine massist;
- 5) kristalliline ehituskivi – aluskorrakivimid, mille survetugevus kuivalt on vähemalt 1200 kg/cm²;
- 6) kruus – mitmekomponendiline purdsetend, milles osakesi läbimõõduga üle 5 mm on rohkem kui 35%;
- 7) liiv – mitmekomponendiline purdsetend, milles osakesi läbimõõduga üle 5 mm on vähem kui 35%;
- 8) lubjakivi – karbonaatkivim, mille karbonaatsest osast moodustab kaltsiit üle 50%, MgO sisaldus on kuni 14% ja lahustumatu jäägi sisaldus kuni 25%;
- 9) meremuda – mineraalmaterjalist koosnev meretekkeline setend, mis sisaldab orgaanilist ainet üle 5% kuivaine massist;
- 10) põlevkivi ehk kukersiit – rohkem kui 10% süngeneetilist orgaanilist ainet sisaldav terrigeen-karbonaatse koostisega kivim, mille tootuskihindi mäemassi (põlevkivikihtide A–F₁ koos nende vaheliste lubjakivikihtidega) kütteväärtus on vähemalt 6,1 MJ/kg (1450 kcal/kg);
- 11) savi – valdavalt savimineraalidest koosnev setend, mille plastsusarv on vähemalt 7;
- 12) turvas – ebatäielikult lagununud taimejäänustest koosnev setend, mille mineraalainete sisaldus ei ületa 35% kuivaine massist.

(2) Uuringu tegemiseks esitab tellija varu piiritlemisel aluseks olevad erinõuded maavara omaduste, katendi ja kasuliku kihi paksuse, pinnasevee taseme ja muude näitajate osas.

§ 3. Maavaravarude kasutusala nimistu

Kasutusala järgi jaotatakse maavaravarud järgmiselt:

- 1) dolokivi – tehnoloogiliseks dolokiviks, mille kasutusala lähtub selle keemilisest koostisest, ning ehitusdolokiviks, viimistlusdolokiviks ja täitematerjalina kasutatavaks dolokiviks, mille kasutusala lähtub selle tugevuslikest omadustest;
- 2) järvemuda – põlluväetiseks, lisaöödaks ja raviotstarbeliseks järvemudaks;
- 3) kruus – ehituskruusaks ja täitematerjalina kasutatavaks kruusaks, mida kasutatakse lõimisest ja tugevuslikest omadustest lähtuvalt;
- 4) liiv – tehnoloogiliseks liivaks, mille kasutusala lähtub selle keemilisest koostisest, ehitusliivaks ja puiste- ning täitematerjaliks, mida kasutatakse lõimisest või nii lõimisest kui koostisest lähtuvalt;
- 5) lubjakivi – tsemendilubjakiviks ja tehnoloogiliseks lubjakiviks, mille kasutusala lähtub selle keemilisest koostisest ning ehituslubjakiviks ja täitematerjalina kasutatavaks lubjakiviks, mille kasutusala lähtub selle tugevuslikest omadustest;
- 6) savi – tsemendisaviks, raskelt- ja kergeltsulavaks keraamiliseks saviks ning keramsiidisaviks;
- 7) turvas – hästilagunenud turbaks, mida kasutatakse kütteks, väetiste ja kompostide valmistamiseks ning meditsiinis, ja vähelagunenud turbaks, mida kasutatakse aianduses, loomakasvatuses allapanuks ning absorbeerivate materjalide tootmiseks.

Minister Villu REILJAN

**Halduse ja õiguse asekanstler
kantsleri ülesannetes Uno VEERING**